

ДОНЕЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЗИТИВНОЇ КРОС-КУЛЬТУРНОЇ ПСИХОТЕРАПІЇ І МЕНЕДЖМЕНТУ
ЛИТОВСЬКИЙ ФОНД РОЗВИТКУ СПІВРОБІТНИЦТВА ТА ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ
ІНКУБАТОР СОЦІАЛЬНИХ ЗМІН «DOMUS SOLIS» (Литовська Республіка)
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ГО «ПРОСТІР СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА МИРОБУДУВАННЯ»
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ МЕДИЧНИЙ
РЕАБІЛІТАЦІЙНО-ДІАГНОСТИЧНИЙ ЦЕНТР МОЗ УКРАЇНИ»
ГО «ВСЕУКРАЇНСЬКА ПРОФЕСІЙНА ПСИХІАТРИЧНА ЛІГА»
МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ ЛЮДСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ (IANU) (Бельгія)
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ ЧЕСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ
FIRST AID OF THE SOUL (США), META o.p.s. (Чеська Республіка)
ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ ЛЮБЛІНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІОАННА ПАВЛА ІІ (Республіка Польща)
МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ LCC (Литовська Республіка)
МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ALLIANT (США)
JEWISH FAMILY & CHILDREN'S SERVICE (США)
ГО ВСЕУКРАЇНСЬКА ЕКОЛОГІЧНА ЛІГА

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**“ПІДТРИМКА ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я
ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ:
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ”
30 квітня, 01 травня 2024, Київ, Україна**

DONETSK REGIONAL INSTITUTE OF POSTGRADUATE PEDAGOGICAL EDUCATION (Ukraine)
STATE INSTITUTION OF HIGHER EDUCATION UNIVERSITY OF EDUCATIONAL
MANAGEMENT NATIONAL ACADEMY OF EDUCATIONAL SCIENCES OF UKRAINE
UKRAINIAN INSTITUTE OF POSITIVE CROSS-CULTURAL PSYCHOTHERAPY AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF PSYCHOLOGY THE JOHN PAUL II CATHOLIC UNIVERSITY OF LUBLIN (Poland)
NATIONAL PEDAGOGICAL INSTITUTE OF THE CZECH REPUBLIC, META o.p.s. (Czechia)
THE LITHUANIAN DEVELOPMENT COOPERATION AND HUMANITARIAN AID FUND
SPACE OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND PEACEBUILDING «SSDP» (Ukraine)
FIRST AID OF THE SOUL (USA), ALLIANT INTERNATIONAL UNIVERSITY (USA)
THE INTERNATIONAL ASSOCIATION FOR HUMAN VALUES «IAHV» (Belgium)
STATE INSTITUTION «SCIENTIFIC AND PRACTICAL MEDICAL REHABILITATION
AND DIAGNOSTIC CENTRE OF THE MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE»
SOCIAL CHANGE INCUBATOR «DOMUS SOLIS» (Lithuania)
ALL-UKRAINIAN PROFESSIONAL PSYCHIATRIC LEAGUE
LCC INTERNATIONAL UNIVERSITY (Lithuania)
JEWISH FAMILY & CHILDREN'S SERVICE (USA)
ALL-UKRAINIAN ENVIRONMENTAL LEAGUE

**COLLECTION OF ABSTRACTS OF PARTICIPANTS'
PRESENTATIONS OF THE INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE**

**“SUPPORTING OF PSYCHOLOGICAL
WELL-BEING OF THE INDIVIDUAL IN THE WAR
CONDITIONS: INTERNATIONAL EXPERIENCE
AND UKRAINIAN REALITIES”**

April 30, May 1, 2024, Kyiv, Ukraine

ДОНЕЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЗИТИВНОЇ КРОС-КУЛЬТУРНОЇ ПСИХОТЕРАПІЇ І МЕНЕДЖМЕНТУ
ЛИТОВСЬКИЙ ФОНД РОЗВИТКУ СПІВРОБІТНИЦТВА ТА ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ
ІНКУБАТОР СОЦІАЛЬНИХ ЗМІН «DOMUS SOLIS» (Литовська Республіка)
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ГО «ПРОСТІР СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА МИРОБУДУВАННЯ»
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ МЕДИЧНИЙ
РЕАБІЛІТАЦІЙНО-ДІАГНОСТИЧНИЙ ЦЕНТР МОЗ УКРАЇНИ»
ГО «ВСЕУКРАЇНСЬКА ПРОФЕСІЙНА ПСИХІАТРИЧНА ЛІГА»
МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ ЛЮДСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ (ІАНУ) (Бельгія)
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ ЧЕСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ
FIRST AID OF THE SOUL (США), META o.p.s. (Чеська Республіка)
ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ ЛЮБЛІНСЬКОГО КАТОЛИЧЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІОАННА ПАВЛА ІІ (Республіка Польща)
МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ LCC (Литовська Республіка)
МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ALLIANT (США)
JEWISH FAMILY & CHILDREN'S SERVICE (США)
ГО ВСЕУКРАЇНСЬКА ЕКОЛОГІЧНА ЛІГА

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

“ПІДТРИМКА ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ”

30 квітня, 01 травня 2024, Київ, Україна

Київ-2024

DONETSK REGIONAL INSTITUTE OF POSTGRADUATE PEDAGOGICAL EDUCATION (Ukraine)
 STATE INSTITUTION OF HIGHER EDUCATION UNIVERSITY OF EDUCATIONAL MANAGEMENT
 NATIONAL ACADEMY OF EDUCATIONAL SCIENCES OF UKRAINE
 UKRAINIAN INSTITUTE OF POSITIVE CROSS-CULTURAL PSYCHOTHERAPY AND MANAGEMENT
 INSTITUTE OF PSYCHOLOGY THE JOHN PAUL II CATHOLIC UNIVERSITY OF LUBLIN (Poland)
 NATIONAL PEDAGOGICAL INSTITUTE OF THE CZECH REPUBLIC, META o.p.s. (Czechia)
 THE LITHUANIAN DEVELOPMENT COOPERATION AND HUMANITARIAN AID FUND
 SPACE OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND PEACEBUILDING «SSDP» (Ukraine)
 FIRST AID OF THE SOUL (USA), ALLIANT INTERNATIONAL UNIVERSITY (USA)
 THE INTERNATIONAL ASSOCIATION FOR HUMAN VALUES «IAHV» (Belgium)
 STATE INSTITUTION «SCIENTIFIC AND PRACTICAL MEDICAL REHABILITATION
 AND DIAGNOSTIC CENTRE OF THE MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE»
 SOCIAL CHANGE INCUBATOR «DOMUS SOLIS» (Lithuania)
 ALL-UKRAINIAN PROFESSIONAL PSYCHIATRIC LEAGUE
 LCC INTERNATIONAL UNIVERSITY (Lithuania)
 JEWISH FAMILY & CHILDREN'S SERVICE (USA)
 ALL-UKRAINIAN ENVIRONMENTAL LEAGUE

**COLLECTION OF ABSTRACTS OF PARTICIPANTS'
 PRESENTATIONS OF THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC
 AND PRACTICAL CONFERENCE**

**“SUPPORTING OF PSYCHOLOGICAL WELL-BEING OF THE
 INDIVIDUAL IN THE WAR CONDITIONS: INTERNATIONAL
 EXPERIENCE AND UKRAINIAN REALITIES”**

April 30, May 1, 2024, Kyiv, Ukraine

Kyiv – 2024

Рекомендовано до видання Вченою радою Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (протокол № 2 від 27.05.2024 р.)

Редакційна колегія:

- Юлія Бурцева** ректор Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент;
- Микола Кириченко** ректор ДЗВО «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України, член-кореспондент Національної академії наук вищої освіти України, доктор філософії, професор кафедри філософії і освіти дорослих;
- Інна Отамась** кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри професійної і вищої освіти, проректор з наукової роботи та цифровізації Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України;
- Денис Малєв** перший проректор з наукової роботи та цифровізації Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат психологічних наук;
- Валентина Поуль** завідувач кафедри педагогіки і психології Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат психологічних наук, доцент;
- Оксана Малєва** доцент кафедри педагогіки і психології Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат психологічних наук;
- Тетяна Глєбова** Ph.D., ліцензований сімейний терапевт, ліцензований ААМФТ, професор програми сімейної терапії в Alliant Міжнародний університет, Сакраменто, Каліфорнія, США;
- Юлія Горбаіюк** Ph.D., доцент кафедри психології емоцій та мотивації Інституту психології Люблінського католицького університету Івана Павла II;
- Катрієс Гертог** Ph.D, Dr., міжнародний директор IAHV, директор програм розбудови миру IAHV Бельгія;
- Ірена Блажевієц** доктор філософії з фокусом на дослідженні стійкості організації та громади до потрясінь.
- Пранскайчюте** Дослідник у міжнародних дослідницьких інститутах EMES та OECD;
- Марина Лівищ** доктор психологічних наук (Psy.D.) Ньютон, штат Массачусетс, США, міжнародний консультант з питань домашнього насильства та травм через програми, сертифікований фахівець із мультикультурної оцінки та лікування від NYU Langone Hospital-Brooklyn (США).

П 34 Підтримка психологічного здоров'я особистості в умовах війни: міжнародний досвід та українські реалії: збірник тез міжнародної науково-практичної конференції. м. Київ, 30 квітня – 1 травня 2024 р. / редкол.: Юлія Бурцева, Денис Малєв, Валентина Поуль [та ін]; Донецький ДонОблППО. Київ: [б. в.], 2024. 582 с.

ISBN 978-966-986-675-2

Збірник містить матеріали міжнародній науково-практичній конференції «Підтримка психологічного здоров'я особистості в умовах війни: міжнародний досвід та українські реалії».

У збірнику висвітлено питання науково-методичного супроводу підготовки фахівців психологічної служби і педагогічних працівників щодо надання базової психологічної підтримки у роботі з дітьми, які отримали психологічну травму та вивчення успішного досвіду запровадження багаторівневої системи надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу та запровадження протоколів реагування, чітких алгоритмів перенаправлення для надання фахової допомоги.

Матеріали будуть корисними для представників наукової та освітнянської спільноти, фахівців у сфері збереження психічного здоров'я та соціальної підтримки, представників волонтерських, громадських, гуманітарних організацій.

Матеріали подано в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за дотримання норм авторського права несуть автори.

УДК 37.07(477)“364”

© Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, 2024

© Автори тез доповідей, 2024

© "Саміт-книга"

ISBN 978-966-986-675-2

Recommended for publication by the Academic Council of the Donetsk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education (protocol № 2 from 27.05.2024)

Editorial Team:

<i>Burtseva Yuliia</i>	Rector of Donetsk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education, Ph.D. in Pedagogical, Associate Professor;
<i>Mykola Kyrychenko</i>	Rector of State Institution of Higher Education UNIVERSITY OF EDUCATIONAL MANAGEMENT National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Correspondent Member of National Academy of Sciences of Higher Education of Ukraine, Ph.D. in Educational Sciences, Professor of the Department of Philosophy and Adult Education;
<i>Inna Otamas</i>	Ph.D. in Historical, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Professional and Higher Education, Vice-Rector for Research and Digitalization, State Institution of Higher Education UNIVERSITY OF EDUCATIONAL MANAGEMENT National Academy of Educational Sciences of Ukraine;
<i>Denys Malieiev</i>	Ph.D. in Psychology, Vice-Rector for Research, Associate Professor of the Department of Pedagogy and Psychology of the Donetsk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education;
<i>Valentyna Poul</i>	Ph.D. in Psychology, Associate Professor, Head of the Department of Pedagogy and Psychology at the Donetsk In-Service Teacher Training Institute;
<i>Malieieva Oksana</i>	Ph.D. in Psychology, Associate Professor of the Department of Pedagogy and Psychology of the Donetsk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education;
<i>Tatiana Glebova</i>	Ph.D., Licensed Marriage and Family Therapist (California), AAMFT Approved Supervisor and Clinical Fellow, Professor in Couple & Family Therapy Program (Sacramento Branch), Alliant International University/California School of Professional Psychology;
<i>Julia Gorbaniuk,</i>	Ph.D., Associate Professor Department of Emotions and Motivation Psychology Institute of Psychology The John Paul II Catholic University of Lublin;
<i>Katrien Hertog</i>	PhD, Dr., International Director IAHV Peacebuilding Programs Director IAHV Belgium;
<i>Irena Blazevic</i>	Ph.D. with research focus on organizational and community resilience to shocks. Researcher at international research institutes EMES and OECD, Social change incubator „Domus solis“;
<i>Pranskeviciute</i>	Psy.D. Newton, MA USA, she provided international domestic violence and trauma-informed agency consultations through the U.S. Department of Justice-sponsored programs and in her leadership positions at non-profit organizations.
<i>Marina Livshits</i>	

S 34 SUPPORTING OF PSYCHOLOGICAL WELL-BEING OF THE INDIVIDUAL IN THE WAR CONDITIONS: INTERNATIONAL EXPERIENCE AND UKRAINIAN REALITIES: proceedings of the international scientific-practical conference. Kyiv, April 30 - May 1, 2024 / Eds.: Yulia Burtseva, Denys Malieiev, Valentyna Poul [et al]; Donetsk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education. Kyiv: [n. p.], 2024. 582 p.

ISBN 978-966-986-675-2

The collection contains materials of the international scientific-practical conference «SUPPORTING OF PSYCHOLOGICAL WELL-BEING OF THE INDIVIDUAL IN THE WAR CONDITIONS: INTERNATIONAL EXPERIENCE AND UKRAINIAN REALITIES».

In the collection, the issues are highlighted the scientific and methodological support for the training of psychological service specialists and teaching staff to provide basic psychological support to children who have experienced psychological trauma, of implementing a multi-level system of providing psychological support to participants in the educational process and introducing response protocols and clear referral algorithms for receiving specialized assistance.

The materials will be useful for representatives of the scientific and educational community, specialists in the field of mental health preservation and psychosocial support, as well as representatives of volunteer, civic, and humanitarian organizations.

Materials are submitted in the author's edition. The editorial board may not necessarily share the views of the authors. Authors are responsible for the content, accuracy of facts, quotations, references to sources, reliability of other information, and compliance with copyright norms.

UDC 37.07(477)"364"

© Donetsk Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education, 2024

© Authors of these, 2024

© "Саміт-книга"

ISBN 978-966-986-675-2

ЗМІСТ

«ПІДТРИМКА ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ»

Гертог Катрієн	
ПОЛЕГШЕННЯ ТРАВМ, СТІЙКІСТЬ І РОЗШИРЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ПОСТТРАВМАТОЛОГІЧНОГО ВІД ВІЙНИ НАСЕЛЕННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ІННОВАЦІЙНОГО, ЗАСНОВАНОГО НА ФАКТАХ, МАСШТАБОВАНОГО ПІДХОДУ ІАНУ.....	27
Блажевіче Ірена	
ПОТРЕБИ У ПСИХІЧНОМУ ЗДОРОВ'І ЛЮДЕЙ, ЯКІ ПОСТТРАВМАТОЛОГІЧНО ВІД ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	39
Панченко Олег	
ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНА НЕБЕЗПЕКА ЯК ВИКЛИК ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ.....	45
Попелюшко Роман	
ФАКТОРИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ.....	54
Савелюк Наталія, Кікінежді Оксана	
ДОСВІД ПІДТРИМКИ ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	63
Шасюк Василь, Кириченко Андрій	
ПСИХОЛОГІЧНА СКЛАДОВА ОРГАНІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ РОБОТИ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ ПРОВІДНИХ ДЕРЖАВ-ЧЛЕНІВ НАТО.....	73
Винославська Олена, Кудряков Олексій	
ПІДТРИМКА ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ УКРАЇНЦІВ У ВОЄННИХ УМОВАХ ЗА ДОПОМОГОЮ СТРИТ-АРТУ: АНАЛІЗ ДУМОК СТУДЕНТІВ.....	77
Шнайдер Наталія, Малеева Оксана	
ІНТЕГРАЦІЯ ТА АДАПТАЦІЯ ДІТЕЙ З УКРАЇНИ В ЧЕХІЇ.....	83

Бабарскене Юргіта, Левіцкієне Гіна, Ніновська Барбара	
ПІДТРИМКА ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ТА СТАБІЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ: ІДЕЇ МІЖНАРОДНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В ЛИТВІ.....	90
Псядло Едуард, Архипова Тетяна	
ПІДТРИМКА ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ПІДЛІТКІВ В УМОВАХ ВІЙНИ	98
Лупак Наталія, Загайко Христина	
СТРЕСОСТІЙКІСТЬ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	106
Сердюк Ірина, Кабанцева Анастасія	
МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ	112
Лещенко Наталія	
ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ НА ШЛЯХУ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕРЕОРІЄНТАЦІЇ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ В УКРАЇНІ	120
Дворник Марина	
ПРАКТИКИ ПІДТРИМАННЯ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНЦІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ: ЧАСТОТНИЙ АНАЛІЗ ДАНИХ ОПИТУВАННЯ	126
Губа Наталія, Неманежина Анастасія, Щегорцова Марія	
ТРИВОЖНІСТЬ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВОЄННИХ ДІЙ.....	132
Вовкочин Людмила	
ВАГОМІСТЬ НАДАННЯ ПРАКТИЧНОЇ ДОПОМОГИ СТУДЕНТСЬКІЙ МОЛОДІ В УМОВАХ ВІЙНИ ПСИХОЛОГІЧНОЮ СЛУЖБОЮ ЗВО	138
Абизов Вадим, Бобилева Яна	
ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ВІЙНИ: ЯК ЗБЕРЕГТИ МОТИВАЦІЮ УЧНІВ ТА РЕСУРСНІСТЬ ПЕДАГОГІВ	143

Капінус Наталія, Коваленко Олександр ПСИХОСОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА УЧНІВ У СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ: ДІЄВІ ІНСТРУМЕНТИ ТА ПРАКТИКИ.....	149
Рачок Оксана ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ПІД ЧАС ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ	155
Чишкала Катерина, Рогозян Володимир ПІДТРИМКА МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я В ЧАСИ ВІЙНИ.....	163
Клочко Софія ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНИХ НАРАТИВІВ ДЛЯ ПІДТРИМКИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ВІЙНИ.....	170
Несен Роман, Корніцька Вероніка ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ЖИТТЯ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ КРИЗИ	172
Фісун Ольга ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ОСВІТЯН: ВАЖЛИВІСТЬ І СПОСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	179
Пасічник Ольга АДАПТАЦІЯ ТА ПІДТРИМКА: РОБОТА ШКІЛЬНОГО ПСИХОЛОГА В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО КОНФЛІКТУ ТА ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ	185
Федірко Ярослава ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ДІТЯМ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВНАСЛІДОК ВІЙСЬКОВОГО КОНФЛІКТУ В УКРАЇНІ	193
Мусаєва Аліна ПІДТРИМКА ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ	199
Куденко Галина АКТУАЛЬНІ МЕТОДИ ПІДТРИМКИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	

В УМОВАХ ВІЙНИ.....	203
Канюка Ольга, Лисенко Ольга, Єфімова Тетяна	
ПІДТРИМКА ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ВИХОВАТЕЛІВ ЗДО В УМОВАХ ВІЙНИ.....	208
Усик Лілія	
НАВЧАННЯ І ПІДТРИМКА ДІТЕЙ У КОНТЕКСТІ ТРИВАЮЧОГО КОНФЛІКТУ. ШКОЛА ЯК МІСТОК, ЩО ОБ'ЄДНУЄ	213
Віткаускене Аліна,	
ПОДОЛАННЯ СТИГМИ: СПОСОБИ ЗМЕНШЕННЯ СТИГМИ ЩОДО ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ ТА ЗВЕРНЕННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	216
Оксана Королович	
ВИПІКАННЯ ХЛІБА ЯК ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНИЙ ФЕНОМЕН: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД.....	222
«ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА СУПРОВОДУ ОСОБИСТОСТІ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ»	
Гульбс Ольга, Лантух Ігор, Діхтяренко Світлана	
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ СТРЕСОВИХ СИТУАЦІЙ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ	229
Жданович Олексій, Коломійченко Тетяна, Семенченко Олена	
АДАПТАЦІЯ ВЕГЕТАТИВНОЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ ВАГІТНИХ ІЗ ПОСТТРАВМАТИЧНИМ СТРЕСОВИМ РОЗЛАДОМ.....	234
Руденко Сергій	
МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ ПІД ВПЛИВОМ СОЦІАЛЬНИХ ЧИННИКІВ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	240
Кротенко Валентина, Афузова Ганна, Мартиненко Ірина	
ПІДТРИМУЮЧА ВЗАЄМОДІЯ З БАТЬКАМИ ЯК УМОВА ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ДИТИНИ.....	248

Кабанцева Анастасія, Жогіна Ольга КОМПЛЕКСНА МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ОСІБ З НЕВРОЛОГІЧНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ, ЯКІ ЗАЗНАЛИ ВПЛИВУ ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ВІЙНИ Й БОЙОВИХ ДІЙ	257
Рибик Лариса ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ХРОНІЧНОЇ СКОРБОТИ.....	263
Осіпов Віталій ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ХРОНІЧНОГО БОЛЮ.....	268
Шепеленко Тетяна, Гринько Віталій, Ржавська Юлія ПРОФІЛАКТИКА ЗАПОБІГАННЯ ПСИХІЧНИХ РОЗЛАДІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	277
Лопухіна Тетяна ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ АРТ-ТЕРАПІЇ В ПСИХОЛОГІЧНОМУ СУПРОВОДІ ДІТЕЙ З ООП ЗА УМОВ ВОЄННОГО ЧАСУ	283
Стеценко Ганна, Кабанцева Катерина, Луненко Алла МІСЦЕ ПСИХОЕДУКАЦІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ...	289
Кушнірук Надія, Пашаєва Равана Зейнал кизи, Черненко Лариса МЕТОДИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ ПІД ЧАС ПРОЖИВАННЯ СТРЕСУ СПРИЧИНЕНОГО ВІЙНОЮ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРШЕННЯ.....	296
Вакуленко Аліна ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА СУПРОВОДУ ОСОБИСТОСТІ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	302
Бурдун Світлана, Негуляєва Марина, Денісова Олена ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ	

З ІНКЛЮЗИВНИМ НАВЧАННЯМ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	305
Федорчук Тетяна	
РОЛЬ КОМАНДИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	311
Чаплик Наталя	
РОЛЬ ПЕДАГОГА У НАДАННІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ЗДОБУВАЧАМ ОСВІТИ В ДИСТАНЦІЙНОМУ РЕЖИМІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ.....	315
«ТЕХНОЛОГІЇ ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ КОНСТРУЮВАННЯ ПОВЕДІНКОВИХ МОДЕЛЕЙ ОСОБИСТОСТІ У НЕСПРИЯТЛИВИХ ОБСТАВИНАХ»	
Шимко Віталій	
ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ НА СТАВЛЕННЯ ДО РОБОТИ. ІНДИВІДУАЛЬНІ ВІДМІННОСТІ ЗА П'ЯТИФАКТОРНОЮ МОДЕЛЛЮ ОСОБИСТОСТІ.....	319
Глебова Тетяна	
ЗМІЦНЕННЯ РОДИННОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ЯК ФАКТОР СТІЙКОСТІ У ВОЄННІЙ СИТУАЦІЇ.....	323
Поуль Валентина	
ІНТЕГРАЛЬНИЙ ПІДХІД У ПІДТРИМЦІ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ: УНІВЕРСАЛЬНІ НАВИЧКИ АДАПТАЦІЇ ДО НЕСПРИЯТЛИВИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИН.....	328
Безугла Алла	
ДОСВІД НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ УНІВЕРСАЛЬНИМ НАВИЧКАМ АДАПТАЦІЇ ТА ВІДНОВЛЕННЯ.....	336
Золотько Галина, Палій Галина	
ТЕХНОЛОГІЯ ІГРОВОГО КВЕСТУ «НЕСПРИЯТЛИВА ПОГОДА»: РЕЗУЛЬТАТИ АПРОБАЦІЇ.....	341
Юріна Юлія	
КОНСТРУЮВАННЯ ПОВЕДІНКОВИХ МОДЕЛЕЙ	

У НЕСПРИЯТЛИВИХ ОБСТАВИНАХ ЯК КРЕАТИВНИЙ ПІДХІД ДО ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ В УМОВАХ ВОЄННИХ ДІЙ.....	348
Денисенко Лариса, Пилипенко Світлана ЯК ДАВАТИ СОБІ РАДУ У НЕСПРИЯТЛИВИХ ОБСТАВИНАХ.....	355
Касьянова Світлана ЕФЕКТИВНІСТЬ РОЗВИТКУ УНІВЕРСАЛЬНИХ НАВИЧОК CROSS-CUTTING SKILLS У ПОДОЛАННІ НЕСПРИЯТЛИВИХ ОБСТАВИН ЖИТТЯ	361
Чоста Людмила ШЛЯХ ДО ЗЦІЛЕННЯ: ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВОГО КВЕСТУ ДЛЯ ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	369
Народа Вікторія ДОСВІД УПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ ІГРОВОГО КЕЙСУ «НЕСПРИЯТЛИВА ПОГОДА»	377
Бурдун Світлана, Кашуба Олена, Тугай Тетяна РОЛЬ ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ В ФОРМУВАННІ ПОЗИТИВНИХ СТРАТЕГІЙ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ У НЕСПРИЯТЛИВИХ ОБСТАВИНАХ	383
Пасічник Ольга ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ВІДНОВЛЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНУ ПІДЛІТКІВ	394
Кітова Ольга, Ткаченко Ганна РЕЗИЛЬЄНТНІСТЬ ЯК ЗДАТНІСТЬ ДОСЯГНЕННЯ РІВНОВАГИ В УМОВАХ ВІЙНИ	400
Рогозян Олена, Ткаченко Юлія РЕЗИЛЬЄНТНІСТЬ ЯК НАЙВАЖЛИВІША НАВИЧКА СУЧАСНОГО ЖИТТЯ	408
Нестеренко Наталія ДОСЛІДЖЕННЯ ЦІННІСНО-МОТИВАЦІЙНОГО ТА ЕМОЦІЙНО-ВОЛЬОВОГО КОМПОНЕНТІВ УПРАВЛІНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ СЕРЖАНТІВ У КОНТЕКСТІ НАБУТТЯ ПРОФЕСІЙНОЇ	

ІДЕНТИЧНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМИ	417
Чуй Віта	
ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ РОЗВІДУВАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЯК ОСНОВНИЙ ФАКТОР УСПІШНОГО ВИКОНАННЯ БОЙОВИХ ЗАВДАНЬ.....	423
Харківська Юлія	
СТВОРЕННЯ СИСТЕМИ З ПРОФІЛАКТИКИ НАСИЛЬСТВА В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ.....	426
Федіна Валерія	
ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ПРОФІЛАКТИКИ СУЇЦИДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ В ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ.....	433
Рудь Людмила	
ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЧНОЇ СВІДОМОСТІ ЗАСОБАМИ МЕДІАОСВІТИ – ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЗАХИСТУ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ	438
Пономаренко Наталя	
ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД РАНКОВИХ ЗУСТРІЧЕЙ ЯК СПОСІБ ПІДТРИМКИ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	443
Прасолова Анна, Грандт В.	
КАЗКОТЕРАПІЯ, ЯК МЕТОД ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ У ПОДОЛАННІ СТРАХІВ В УМОВАХ ВІЙНИ	448
«ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ ЧЕРЕЗ ВИКОРИСТАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ПРИРОДНИХ ЕКОСИСТЕМ ТА РЕКРЕАЦІЙНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИХ ТЕРИТОРІЙ»	
Пащенко Олена	
ПРОЄКТ «ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ У ПРИРОДІ»: УМОВИ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ В УКРАЇНІ.....	456

Бурдун Світлана, Кашуба Олена, Чубаха Ірина	
РОЛЬ ПРИРОДИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ДІТЕЙ, ПОСТТРАЖДАЛИХ ВІД ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТІВ.....	467
Клепацька Леся	
ПІДТРИМКА ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	474
Бондаренко Євгенія	
ВІРТУАЛЬНИЙ ТУРИЗМ ЯК ЗАСІБ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ ДИТИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	479
«ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАКТИЧНИХ ПСИХОЛОГІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ З ПИТАНЬ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ТА ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ»	
Мілорадова Наталя, Доценко Вікторія	
ПРОГРАМА РЕАБІЛІТАЦІЇ ПСИХОЛОГІВ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ УКРАЇНИ «ШЛЯХ ДО ПЕРЕМОГИ»: ЗМІСТ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ.....	485
Войналович Олександра	
ОСОБЛИВОСТІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ПСИХОЛОГІВ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	489
Чемодурова Юлія	
ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОПРОФІЛАКТИКИ ТА ПСИХОЕДУКАЦІЇ В РОБОТІ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ.....	493
Отамась Інна, Киричук Валерій	
ПІДГОТОВКА ПРАКТИЧНИХ ПСИХОЛОГІВ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ОСОБИСТІСНО-РОЗВИВАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ЗАСОБАМИ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	500
Кабанцева Анастасія	
ПРИНЦИПИ КЛІНІЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ В СИСТЕМІ ПЕРЕНАПРАВЛЕННЯ ДЛЯ НАДАННЯ ФАХОВОЇ МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ	507

Цумарева Наталя	
ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ МОБІЛЬНОЇ БРИГАДИ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ПОСТРАЖДАЛИМ ВІД ДОМАШНЬОГО ТА ГЕНДЕРНО ЗУМОВЛЕНОГО НАСИЛЬСТВА У ВОЄННІ ЧАСИ	514
Піковець Наталія	
ПІДТРИМКА ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ У КОНТЕКСТІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ	519
Лазоренко Борис	
ОСОБИСТІСНЕ ЗРОСТАННЯ В СТРУКТУРІ ПСИХОЛОГІЧНОГО ДОБРОБУТУ ПРАЦІВНИЦЬ ОСВІТИ ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ.....	526
Почапська Евелін	
ВПЛИВ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ НА СІМЕЙНІ ВІДНОСИНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ВИКЛИКИ	531
Нікітюк Катерина	
ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІДЕЇ ЛЮДИНОЦЕНТРИЗМУ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ.....	536
Пономарьова Валерія, Остапенко Олександра	
ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙНЯТТЯ ОБРАЗУ ТІЛА У ПЕРІОД ДОРΟΣЛІШАННЯ	543
Гулий Юрій, Волошина Марія, Сушко Анастасія	
ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ СУБ'ЄКТИВНОГО СПРИЙНЯТТЯ ОБРАЗУ ВЧИТЕЛЯ ЗЗСО УЧНЯМИ СЕРЕДНІХ КЛАСІВ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	550
Мантачка Ірина, Кравченко Анна	
ПІДТРИМКА МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВИХ ЗАНЯТЬ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА, ПЕДАГОГА СОЦІАЛЬНОГО В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ	556
Білопола Вікторія	
ЗБЕРЕЖЕННЯ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	

В СИСТЕМІ РОБОТИ ПСИХОЛОГА.....	564
Аксьонова Ірина	
ПРАКТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ ВЧИТЕЛІВ У ВОЄННИЙ ТА ПІСЛЯВОЄННИЙ ЧАС НА ПРИКЛАДІ НІКОЛЬСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ “СОФІЯ”	571
Шуй Наталя	
СТРЕСОСТІЙКІСТЬ ЯК ОСНОВНИЙ ОСОБИСТІСНИЙ ФЕНОМЕН ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	575

CONTENT

SUPPORTING PSYCHOLOGICAL HEALTH OF INDIVIDUAL IN TIMES OF WAR

Hertog Katrien	
EMPOWERING WAR-AFFECTED POPULATIONS TO STRENGTHEN AND MAINTAIN THEIR OWN WELLBEING THROUGH IAHV'S EVIDENCE-BASED AND SCALABLE BIO-PSYCHO-SOCIAL APPROACH.....	27
Blaževičė Irena	
MENTAL HEALTH NEEDS OF PEOPLE AFFECTED BY THE WAR IN UKRAINE.....	39
Panchenko Oleh	
INFORMATION AND PSYCHOLOGICAL DANGER AS THE CHALLENGE OF HYBRID WARFARE.....	45
Popeliushko Roman	
FACTORS OF IMPROVING MENTAL HEALTH.....	54
Savelyuk Nataliya, Kikinezhdı Oksana	
EXPERIENCES AND SUPPORT OF PSYCHOLOGICAL WELL-BEING IN PERSONALITY DURING WARTIME CONDITIONS.....	63
Stasiuk Vasyl, Kyrychenko Andrii	
THE PSYCHOLOGICAL COMPONENT OF ORGANISING INFORMATION WORK IN THE ARMED FORCES OF LEADING NATO MEMBER STATES.....	73
Vynoslavskı Olena, Kudriakov Oleksii	
SUPPORT OF UKRAINIANS' PSYCHOLOGICAL WELL-BEING UNDER WAR CONDITIONS BY MEANS OF STREET ART: THE ANALYSIS OF STUDENTS' OPINIONS.....	77
Schneider Nataliia, Malieieva Oksana	
INTEGRATION AND ADAPTATION OF CHILDREN FROM UKRAINE IN THE CZECH REPUBLIC.....	83
Babarskienė Jurgita, Levickienė Gina, Ninowsky Barbara	
SUPPORTING STUDENTS' PSYCHOLOGICAL WELL-BEING AND RESILIENCE DURING TIMES OF WAR: INSIGHTS FROM AN INTERNATIONAL UNIVERSITY IN LITHUANIA.....	90

Psyadlo Eduard, Arkhipova Tatiana	
SUPPORTING THE PSYCHOLOGICAL HEALTH OF ADOLESCENTS IN THE CONTEXT WAR.....	98
Lupak Nataliia, Zahayko Khrystyna	
STRESS RESISTANCE AS A PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL PROBLEM OF MODERN PRIMARY SCHOOL.....	106
Serdiuk Iryna, Kabantseva Anastasiia	
MENTAL HEALTH OF THE INDIVIDUAL IN THE CONDITIONS OF WAR.....	112
Leshchenko Nataliia	
FEATURES OF SOCIAL AND PSYCHOLOGICAL SUPPORT ON THE WAY TO PROFESSIONAL REORIENTATION OF WAR VETERANS IN UKRAINE.....	120
Dvornyk Maryna	
HEALTH CARE PRACTICES OF UKRAINIANS DURING THE WAR: FREQUENCY ANALYSIS OF SURVEY DATA.....	126
Guba Nataliia, Nemanezhyna Anastasiia, Shchegortsova Maria	
ANXIETY AND ITS IMPACT ON THE PSYCHOLOGICAL HEALTH OF STUDENTS DURING MILITARY OPERATIONS.....	132
Vovkochyn Liudmyla	
THE IMPORTANCE OF PROVIDING PRACTICAL ASSISTANCE TO STUDENTS IN THE CONDITIONS OF WAR BY THE UNIVERSITY PSYCHOLOGICAL SERVICE.....	138
Abyzov Vadym, Bobyleva Yana	
PSYCHOLOGICAL HEALTH IN WARTIME: HOW TO KEEP STUDENTS MOTIVATED AND TEACHERS RESILIENT.....	143
Kapinus Nataliia, Kovalenko Oleksandr	
PSYCHOSOCIAL SUPPORT FOR STUDENTS IN MODERN REALITIES: EFFECTIVE TOOLS AND PRACTICES.....	149
Rachok Oksana	
PRESERVATION OF MENTAL HEALTH DURING THE MILITARY CONFLICT.....	155
Chishkala Kateryna, Rohozian Volodymyr	
SUPPORT MENTAL HEALTH IN TIMES OF WAR.....	163

Klochko Sofiia	
SHAPING POSITIVE NARRATIVES TO SUPPORT PSYCHOLOGICAL HEALTH IN THE CONDITIONS OF WAR.....	170
Nesen Roman, Kornitska Veronika	
EMOTIONAL INTELLIGENCE AS A NECESSARY CONDITION OF FOR A PERSONAL'S LIFE IN A CRISIS	172
Fisun Olga	
PSYCHOLOGICAL SUPPORT OF TEACHERS: IMPORTANCE AND WAYS OF PROVIDING IT.....	179
Pasichnyk Olga	
ADAPTATION AND SUPPORT: THE WORK OF A SCHOOL PSYCHOLOGIST IN THE MILITARY CONTEXT CONFLICT AND DISTANCE EDUCATION.....	185
Fedirko Yaroslava	
PSYCHOLOGICAL ASSISTANCE TO CHILDREN, AFFECTED BY THE OF THE MILITARY CONFLICT IN UKRAINE	193
Musaieva Alina	
SUPPORTING THE PSYCHOLOGICAL HEALTH OF THE INDIVIDUAL IN TIMES OF WAR.....	199
Kudenko Halyna	
ACTUAL METHODS OF SUPPORTING THE PSYCHOLOGICAL HEALTH OF PRESCHOOL EMPLOYEES EDUCATION INSTITUTION STAFF IN THE CONDITIONS OF WAR.....	203
Kanyuka Olga, Lysenko Olga, Efimova Tetiana	
SUPPORTING THE PSYCHOLOGICAL HEALTH OF KINDERGARTEN TEACHERS IN THE WAR' CONDITIONS.....	208
Usyk Liliia	
TEACHING AND SUPPORTING CHILDREN IN THE CONTEXT OF THE ONGOING CONFLICT. SCHOOL AS BRIDGE THAT UNITES	213
Vitkauskienė Alina	
ADDRESSING STIGMA: WAYS TO REDUCE STIGMA AROUND MENTAL HEALTH AND SEEKING HELP FOR PEOPLE FROM CULTURES WHERE MENTAL ILLNESS IS TABOO, ESPECIALLY IN THE WAR CONDITIONS	216

Oksana Korolovych	
BREAD THERAPY FOR TRAUMA: THEORETICAL ASPECTS AND PRACTICAL EXPERIENCE	222
PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF REHABILITATION AND SUPPORT OF INDIVIDUALS IN AN INCLUSIVE ENVIRONMENT	
Gulbs Olga, Lantukh Ihor, Dikhtyarenko Svitlana	
PSYCHOLOGICAL FEATURES OF THE IMPACT OF STRESSFUL SITUATIONS ON HUMAN HEALTH IN THE CONDITIONS OF WAR IN UKRAINE	229
Zhdanovych Oleksii, Kolomiichenko Tetiana, Semenchenko Olena	
ADAPTATION OF THE AUTONOMIC NERVOUS SYSTEM OF PREGNANT WOMEN WITH POSTTRAUMATIC STRESS DISORDER	234
Rudenko Serhii	
MEDICAL-PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF SCHOOL AGE CHILDREN'S HEALTH FORMATION UNDER THE INFLUENCE OF SOCIAL FACTORS DURING TIMES OF WAR	240
Krotenko Valentyna, Afuzova Hanna, Martynenko Iryna	
SUPPORTIVE INTERACTION WITH PARENTS AS A CONDITION FOR PRESERVING THE CHILD'S MENTAL HEALTH	248
Kabantseva Anastasiia, Zhogina Olga	
COMPREHENSIVE MEDICAL AND PSYCHOLOGICAL REHABILITATION OF PEOPLE WITH NEUROLOGICAL PATHOLOGY AFFECTED BY INFORMATION AND PSYCHOLOGICAL WARFARE AND HOSTILITIES	257
Rybyk Larysa	
PSYCHOLOGICAL FEATURES OF CHRONIC GRIEF	263
Osipov Vitalii	
PSYCHOLOGICAL FACTORS IN THE DEVELOPMENT OF CHRONIC PAIN	268
Shepelenko Tetiana, Hrynko Vitalii, Rzhavska Yuliia	
PREVENTION OF MENTAL DISORDERS IN PHYSICAL EDUCATION CLASSES	277

Lopukhina Tatiana	
PECULIARITIES OF APPLICATION OF ART THERAPY METHODS IN PSYCHOLOGICAL SUPPORT OF CHILDREN WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS IN WARTIME CONDITIONS.....	283
Stetsenko Hanna, Kabantseva Kateryna, Lunenko Alla	
PLACE OF PSYCHOEDUCATION IN ENSURING MENTAL HEALTH OF DIFFERENT SEGMENTS OF THE POPULATION	289
Kushniruk Nadiia, Pashayeva Ravana Zeinal kyzi, Chernenko Larisa	
METHODS OF PSYCHOLOGICAL SUPPORT FOR CHILDREN IN TIMES OF WAR-RELATED STRESS: PROBLEMS AND WAYS TO SOLVE THEM	296
Vakulenko Alina	
PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF REHABILITATION AND SUPPORT OF A PERSON IN AN INCLUSIVE ENVIRONMENT	302
Burdun Svitlana, Neguliyeva Maryna, Denisova Olena	
THE PSYCHOLOGICAL SUPPORT FOR STUDENTS WITH SPECIAL NEEDS IN AN EDUCATIONAL INSTITUTION WITH INCLUSIVE EDUCATION UNDER MARTIAL LAW.....	305
Fedorchuk Tetiana	
THE ROLE OF THE TEAM OF PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL SUPPORT FOR CHILDREN WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS IN PRESCHOOL EDUCATION	311
Chaplyk Nataliia	
THE ROLE OF A TEACHER IN PROVIDING PSYCHOLOGICAL ASSISTANCE TO STUDENTS IN A DISTANCE MODE IN WARTIME	315
THE TECHNOLOGIES OF PSYCHOLOGICAL SUPPORT OF PERSONALITY FOR THE CONSTRUCTION OF BEHAVIORAL MODELS OF PERSONALITY IN UNFAVORABLE LIFE CIRCUMSTANCES	
Shymko Vitalii	
THE IMPACT OF MARTIAL LAW ON ATTITUDE TO WORK.	

INDIVIDUAL DIFFERENCES IN THE FIVE-FACTOR MODEL OF PERSONALITY.....	319
Glebova Tatiana	
STRENGTHENING RELATIONAL WELL-BEING AS A RESILIENCE FACTOR IN THE WAR SITUATION.....	323
Poul Valentyna	
INTEGRAL APPROACH IN CHILD'S PERSONALITY SUPPORT: UNIVERSAL SKILLS OF ADAPTATION TO UNFAVORABLE LIFE CIRCUMSTANCES.....	328
Bezugla Alla	
EXPERIENCE OF TEACHING PRESCHOOL CHILDREN UNIVERSAL SKILLS OF ADAPTATION AND RECOVERY.....	336
Zolotko Halyna, Palii Halyna	
THE TECHNOLOGY GAME QUEST "UNFAVORABLE WEATHER": RESULTS OF APPROBATIONW.....	341
Yurina Yulia	
DESIGNING BEHAVIORAL MODELS IN UNFAVORABLE CIRCUMSTANCES AS A CREATIVE APPROACH TO SUPPORTING CHILDREN IN THE CONTEXT OF WAR.....	348
Denysenko Larysa, Pylypenko Svitlana	
HOW TO COPE IN UNFAVORABLE CIRCUMSTANCES.....	355
Kasyanova Svitlana	
THE EFFICIENCY OF THE DEVELOPMENT OF UNIVERSAL CROSS-CUTTING SKILLS IN OVERCOMING UNFAVORABLE LIFE CIRCUMSTANCES.....	361
Chosta Liudmyla	
THE PATH TO HEALING: THE EFFICACY OF UTILIZING A GAME QUEST FOR PSYCHOSOCIAL SUPPORT OF PARTICIPANTS IN THE EDUCATIONAL PROCESS.....	369
Naroda Victoria	
THE EXPERIENCE OF IMPLEMENTING THE GAME CASE PROGRAM "UNFAVORABLE WEATHER".....	377
Burdun Svitlana, Kashuba Olena, Tugai Tetiana	
THE ROLE OF PSYCHOLOGICAL SUPPORT IN THE FORMATION OF POSITIVE BEHAVIORAL STRATEGIES FOR CHILDREN AND	

ADOLESCENTS IN UNFAVORABLE CIRCUMSTANCES	383
Pasichnyk Olga	
FORMATION OF SKILLS FOR RESTORING THE PSYCHOLOGICAL STATE OF ADOLESCENTS.....	394
Kitova Olga, Tkachenko Hanna	
RESILIENCE AS AN ABILITY TO ACHIEVE EQUILIBRIUM IN THE CONDITIONS OF WAR.....	400
Rogozyan Olena, Tkachenko Yulia	
RESILIENCE AS THE MOST IMPORTANT SKILL OF MODERN LIFE.....	408
Nesterenko Nataliia	
STUDY OF VALUE-MOTIVATIONAL AND EMOTIONAL-VOLITIONAL COMPONENTS OF SERGEANTS' MANAGERIAL CULTURE IN THE CONTEXT OF ACQUIRING PROFESSIONAL IDENTITY BY MILITARY PERSONNEL	417
Chui Vita	
PSYCHOLOGICAL READINESS OF SERVICEMEN OF RECONNAISSANCE UNITS OF THE ARMED FORCES OF UKRAINE AS A KEY FACTOR IN THE SUCCESSFUL PERFORMANCE OF COMBAT MISSIONS	432
Kharkivska Yulia	
CREATION OF A SYSTEM FOR THE PREVENTION OF VIOLENCE IN THE CONDITIONS OF MILITARY OPERATIONS	426
Fedina Valeria	
FOREIGN EXPERIENCE IN THE PREVENTION OF SUICIDAL BEHAVIOR IN ADOLESCENCE.....	433
Rud Liudmyla	
FORMATION OF PATRIOTIC CONSCIOUSNESS BY MEANS OF MEDIA EDUCATION - AN IMPORTANT COMPONENT OF PROTECTION OF PSYCHOLOGICAL HEALTH OF A PERSONALITY IN THE CONDITIONS OF WAR.....	438
Ponomarenko Nataliia	
PSYCHOLOGICAL SUPPORT OF MORNING MEETINGS AS A WAY TO SUPPORT THE STUDENTS' MENTAL HEALTH	443

Prasolova Anna	
FAIRY TALE THERAPY AS A METHOD OF PSYCHOLOGICAL SUPPORT FOR CHILDREN IN OVERCOMING FEARS IN WAR	448
PSYCHOLOGICAL SUPPORT AND REHABILITATION OF CHILDREN USING THE POTENTIAL OF NATURAL ECOSYSTEMS AND RECREATIONAL OPPORTUNITIES OF NATURE RESERVES	
Pashchenko Olena	
PROJECT “PSYCHOLOGICAL REHABILITATION IN NATURE”: CONDITIONS OF MARTIAL LAW AND POST-WAR RECOVERY IN UKRAINE.....	456
Burdun Svitlana, Kashuba Olena, Chubakha Iryna	
THE ROLE OF NATURE IN ENSURING THE PSYCHOLOGICAL WELL-BEING OF CHILDREN AFFECTED BY MILITARY CONFLICTS.....	467
Klepatska Lesia	
SUPPORTING THE PSYCHOLOGICAL HEALTH OF CHILDREN DURING THE WAR.....	474
Bondarenko Yevheniia	
VIRTUAL TOURISM AS A MEANS OF PSYCHOLOGICAL SUPPORT FOR CHILDREN IN WAR	479
PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF PRACTICAL PSYCHOLOGISTS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS ON MENTAL HEALTH AND PSYCHOSOCIAL SUPPORT IN ARMED CONFLICT CONDITIONS	
Miloradova Natalia, Dotsenko Victoria	
REHABILITATION PROGRAM FOR PSYCHOLOGISTS OF THE SECURITY AND DEFENSE SECTOR OF UKRAINE “THE WAY TO VICTORY”: CONTENT AND FEATURES OF THE PROGRAM	485
Voynalovych Oleksandra	
PECULIARITIES OF PROFESSIONAL TRAINING OF UKRAINIAN PSYCHOLOGISTS DURING THE WAR.....	489
Chemodurova Yuliya	
PECULIARITIES OF PSYCHOPROPHYLAXIS AND	

PSYCHOEDUCATION IN THE WORK OF A PRACTICAL PSYCHOLOGIST OF AN EDUCATIONAL INSTITUTION.....	493
Otamas Inna, Kyrychuk Valerii	
TRAINING OF PRACTICAL PSYCHOLOGISTS FOR THE IMPLEMENTATION OF A PERSONAL DEVELOPMENT SYSTEM BY MEANS OF DIGITAL TECHNOLOGIES DURING MARTIAL LAW.....	500
Kabantseva Anastasiia	
PRINCIPLES OF CLINICAL PSYCHOLOGY IN THE REFERRAL SYSTEM FOR THE PROVISION OF PROFESSIONAL MEDICAL AND PSYCHOLOGICAL ASSISTANCE	507
Tsumareva Nataliia	
PECULIARITIES OF THE WORK OF A MOBILE TEAM OF SOCIAL AND PSYCHOLOGICAL ASSISTANCE TO VICTIMS OF DOMESTIC AND GENDER-BASED VIOLENCE IN WARTIME.....	514
Pikovets Nataliia	
SUPPORTING THE PSYCHOLOGICAL WELL-BEING OF PEDAGOGICAL WORKERS IN THE CONTEXT OF POSTGRADUATE EDUCATION	519
Lazorenko Boris	
PERSONAL GROWTH IN THE STRUCTURE OF PSYCHOLOGICAL WELL-BEING OF FEMALE EDUCATORS IN THE DE-OCCUPIED TERRITORIES.....	526
Pochapska Evelin	
THE IMPACT OF MILITARY SERVICE ON FAMILY RELATIONSHIPS: PROBLEMS AND CHALLENGES.....	531
Nikitiuk Kateryna	
PRACTICAL ASPECTS OF REALIZATION OF THE IDEA OF HUMAN-CENTEREDNESS IN THE SYSTEM OF POSTGRADUATE PEDAGOGICAL EDUCATION	536
Ponomaryova Valeria, Ostapenko Oleksandra	
PECULIARITIES OF BODY IMAGE ACCEPTANCE IN THE PERIOD OF GROWING UP	543
Hulii Yurii, Voloshyna Mariia, Sushko Anastasiia	
GENDER PECULIARITIES OF THE SUBJECTIVE PERCEPTION OF THE IMAGE OF THE TEACHER BY SECONDARY SCHOOL	

STUDENTS DURING MARTIAL LAW.....	550
Mantachka Iryna, Kravchenko Anna	
SUPPORTING THE MENTAL HEALTH OF STUDENTS THROUGH THE PRISM OF CORRECTIONAL AND DEVELOPMENTAL CLASSES OF A PRACTICAL PSYCHOLOGIST, SOCIAL EDUCATOR IN AN EDUCATIONAL INSTITUTION	556
Bilopola Victoria	
PRESERVATION OF MENTAL HEALTH OF PARTICIPANTS OF THE EDUCATIONAL PROCESS IN THE SYSTEM OF PSYCHOLOGIST'S WORK	564
Aksenova Iryna	
PRACTICAL APPROACHES TO PSYCHOLOGICAL SUPPORT OF TEACHERS IN WARTIME AND POST-WAR PERIOD ON THE EXAMPLE OF THE NIKOLSKAYA GYMNASIUM "SOFIA"	571
Shui Natalia	
STRESS RESISTANCE AS A BASIC PERSONAL PHENOMENON FOR PRESERVING MENTAL HEALTH OF PARTICIPANTS OF THE EDUCATIONAL PROCESS.....	575

- університету. Серія: Психологія. 2022. №2. С. 41-45. <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2022.2.8>
2. Панченко О.А. Інформаційне забезпечення експрес-діагностики актуального стану пацієнтів / О. А. Панченко, А. В. Кабанцева, Д. О. Костін // Медико-психологічні та інформаційні аспекти реабілітації і абілітації людини. Збірник наукових праць за загальною редакцією Заслуженого лікаря України, професора О.А. Панченка. Київ. КВІЦ, 2020. – 344 с. – С. 192-195.
 3. Кабанцева, А.В. Методологія скринінгу оцінки громадського здоров'я: психосоматичний аспект. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія.* 2022. № 1. С. 27-31. <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2022.1.5>
 4. Кабанцева, А.В., and К.Г. Селіванова. Методологічні підходи до сучасних інформаційних технологій оцінки психічного здоров'я. Diss. Харків: Нац.аерокосм. ун-т ім. МС Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2020.

УДК 159.9.018:364.6]''364''

Кушнірук Надія,

здобувач вищої освіти

Харківський національний медичний університет

Пашаєва Равана Зейнал кизи,

здобувач вищої освіти,

Харківський національний медичний університет

Черненко Лариса,

к.мед.н., доцент кафедри педіатрії №1 та неонатології

Харківський національний медичний університет

МЕТОДИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ ПІД ЧАС ПРОЖИВАННЯ СТРЕСУ СПРИЧИНЕНОГО ВІЙНОЮ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Тема методів психологічної підтримки дітей під час війни є надзвичайно актуальною, оскільки військові конфлікти та війни залишають серйозні психологічні наслідки для дітей, які в них перебувають. Проживання стресу, пов'язаного з війною, може

привести до розвитку різних психологічних проблем у дітей, таких як посттравматичний стресовий розлад, депресія, тривожність, порушення сну тощо.

Війна – це не лише час випробувань для дорослих, а й тяжке для дітей. Психічне здоров'я дітей у воєнний період стає особливо вразливим і потребує особливої уваги. Воєнні події, страх, руйнування, постійні вибухи і звуки сирен можуть викликати серйозний стрес та психологічну травму у дітей. У таких умовах методи психологічної підтримки та захисту дітей від стресу набувають особливого значення. Вони відволікають увагу дітей і таким чином допомагають впоратися з емоційними труднощами і зміцнити їх психічну стійкість. У цьому контексті важливо дослідити ефективність таких методів в умовах війни в Україні, щоб забезпечити якісну психологічну допомогу дітям у складний період їх життя.

Сучасний стан психологічної підтримки дітей в Україні в умовах війни має кілька аспектів. Нижче наведений огляд програм та ініціатив, спрямованих на надання психологічної підтримки дітям під час війни, разом з оцінкою їх доступності та ефективності:

1) Благодійний фонд «Мирне небо Харкова» та його партнери працюють у Харкові та області. Одним із основних напрямків їх діяльності є допомога дітям, які постраждали під час війни, а саме:

- Кімната для фізичних справ (теніс, шведська стінка, дартс, боксерська груша тощо)
- Кімната для навчання (розвиваючі творчі заняття, онлайн уроки з англійської мови, колективні заняття з психологом тощо)
- Кулінарні майстер-класи для дітей та їх батьків (можливість приготувати їжу, місце спілкування батьків та територія настільних ігор).

Також, в цьому центрі надаються і інші види безоплатної допомоги, такі як:

- Психологічна допомога
- Медична допомога
- Спортивні секції

2) Спортивний та гуманітарний центр «Акварена» – це

місце відновлення та розвитку доступного спорту для мешканців Харківщини, місце гуманітарної підтримки дітям та дорослим, постраждалим у результаті війни, ветеранам, ВПО та представникам найбільш вразливих верств населення. Тут надаються наступні безкоштовні послуги для дітей, а саме:

- Центр розваг для дітей: проведення свят за допомогою захоплюючих програм та заходів, які призначені для дітей. Від творчості та рукоділля до спортивних ігор;
- Безкоштовний футбол та гімнастика для дітей;
- Просвітницька робота - лекції для дітей з мінної безпеки.

Оцінка ефективності цих програм відносно висока, оскільки вона базується на різноманітних методах психологічної допомоги та залучає кваліфікованих спеціалістів.

Ці проекти також мають високу доступність, так як всі послуги надаються на безоплатній основі.

Також є недоліки у забезпеченні психологічної підтримки дітям під час воєнного конфлікту, що дає можливість зрозуміти, де потрібна додаткова увага та ресурси. Деякі з основних проблем і недоліків у цій сфері включають:

- Недостатність ресурсів: багато зон конфлікту не мають достатньої кількості кваліфікованих психологів та ресурсів для надання ефективної психологічної підтримки дітям.
- Недостатня доступність до послуг: не всі діти, які потребують психологічної підтримки, мають доступ до цих послуг через географічну віддаленість, обмежену мобільність або інші обставини.
- Недостатній доступ до освіти: військові конфлікти можуть призвести до перерв у навчанні, що може мати серйозний вплив на психологічний стан дітей.
- Недостатність міжнародної підтримки: недостатня міжнародна співпраця може ускладнювати забезпечення необхідної підтримки та ресурсів для дітей, що постраждали від воєнних конфліктів.

Ці проблеми та недоліки вимагають системного підходу та співпраці між урядовими органами, міжнародними організаціями, громадськими організаціями та іншими зацікавленими сторонами для забезпечення ефективної та доступної психологічної підтримки дітям в умовах воєнного

конфлікту.

Дослідження проводилося нами шляхом анкетування соматично здорових дітей та їх батьків щодо зміни поведінки та психічного стану їх дітей під час війни, а також методів психологічної підтримки, які використовують батьки та їх ефективності.

Загалом було опитано 50 батьків та їх дітей віком від 1-16 років.

Результати.

Загалом, було обстежено 50 дітей, віком від 1-го до 16 років. Серед обстежених - 31 хлопчик (62%) та 19 дівчаток (38%).

Згідно з результатами опитування, щодо впливу стресу на психічне здоров'я дітей, було виявлено, що дітей віком від 1-5 років найчастіше турбує:

- надмірна збудженість/агресивність – 75%
- порушення сну -50%
- емоційна нестабільність – 50%
- апатія - 25%
- роздратованість – 25%
- енурез - 15%

Дітей віком від 6-11 років найчастіше турбує:

- емоційна нестабільність – 66,6%
- апатія – 33.3%
- порушення сну - 33.3%
- порушення апетиту – 33.3%
- надмірна збудженість/агресивність – 33.3%
- соціальне відсторонення -33.3%
- зниження академічної успішності – 33.3%
- роздратованість -33.3%

Дітей віком від 12-16 років найчастіше турбує:

- порушення сну – 60%
- надмірна збудженість/агресивність – 60%
- апатія-60%
- порушення апетиту – 40%
- зниження уваги - 20%
- соціальне відсторонення – 60%
- емоційна нестабільність – 40%
- зниження академічної успішності -100%

- роздратованість - 60%

Згідно з результатами опитування щодо методів психологічної підтримки та захисту дітей від стресу було з'ясовано:

- Долучають до фізичної активності – 50% (батьків)
- Залучають дітей до читання, малювання, ліплення своїми руками тощо – 80%
- Змінюють обстановку (різноманітні подорожі) – 50%
- Прогулянки на свіжому повітрі і годування пташок – 10%
- Не використовують жодних методів підтримки – 10%

За результатами опитування було виявлено, що лише 30% зверталися за допомогою до спеціаліста.

Вченими виявлено, що заняття малюванням, ліпленням або будь якою творчістю, призводять до зниження активності мигдалевидного тіла, яке відповідає за почуття страху. Таким чином, це допомагає дитині справитися із почуттям тривожності.

Також заняття будь якою фізичною активністю або зміна обстановки ведуть до вироблення гормону щастя – дофаміну, що також поліпшує емоційний стан дитини.

Перспективи розвитку:

Система психологічної підтримки дітей в умовах війни в Україні потребує комплексного підходу та системних змін для ефективного функціонування. Ось кілька пропозицій, щодо вдосконалення цієї системи:

- **Створення більшої мережі центрів психологічної підтримки дітей в районах з активними воєнними діями.**
- **Навчання педагогів і соціальних працівників:** організувати тренінги та семінари для вдосконалення навичок.
- **Розвиток програм реабілітації:** розробити та впровадити програми реабілітації для дітей, які стали жертвами війни, з використанням різноманітних терапевтичних методик, таких як музикотерапія, арт-терапія та ігрова терапія.
- **Підтримка сімей:** забезпечити психологічну підтримку не лише самим дітям, а й їх батькам, щоб зменшити ризик виникнення сімейних конфліктів та підвищити рівень

сімейного благополуччя.

- **Дослідження та моніторинг:** здійснювати постійний моніторинг психологічного стану дітей, що пережили війну, а також проводити дослідження з метою виявлення найбільш ефективних методів психологічної підтримки.
- **Підтримка та сприяння міжнародного співробітництва** у цьому питанні, включаючи обмін досвідом та кращими практиками, а також фінансову підтримку для реалізації програм психологічної підтримки для дітей в країнах, що переживають війну.

Ці напрямки можуть стати основою для подальшого розвитку системи психологічної підтримки дітей в умовах війни в Україні.

Висновок.

Війна впливає на психологічний стан дітей і викликає різноманітні порушення такі як: порушення сну, надмірна збудженість/агресивність, апатія, порушення апетиту, зниження уваги, соціальне відсторонення, емоційна нестабільність, зниження академічної успішності, роздратованість. Ці порушення потребують психологічної підтримки та допомоги в умовах воєнного конфлікту. Психологічна підтримка включає в себе різноманітні методи, такі як: арт-терапія, спорт тощо. Ці методи дозволяють дітям виразити свої почуття, зняти стрес, зосередитися на позитивних аспектах та знайти способи впоратися з негативними емоціями. Ефективність цих методів підтверджується позитивним впливом на психічний та емоційний стан дітей, покращенням їх самопочуття та психологічного благополуччя. Таким чином, психологічна підтримка є необхідною складовою у відповідь на стресові ситуації та воєнні події, щоб забезпечити психічне здоров'я та добробут дітей.

Список використаних джерел

1. Trauma Interventions in War and Peace: Prevention, Practice, and Policy / Green, Bonnie L. and other ; Edited by Green, Bonnie L. New York : SpringerNew York, 2003. 388 p.
2. Устінов О. В. Психічне здоров'я як складованаціональної безпеки // Український медичний ЧАСОПИС. 2013. № 1. С 5-6.
3. Ярема Н. Ю. Психологічне здоров'я особистості // Юридична

- психологія. 2015. № 2. С. 106–113
4. Городяненко В. Г. Соціологічна енциклопедія : уклад. Київ : Академ. видавництво, 2008. 456 с.
 5. Маркова М.В. Постстресова психологічна дезадаптація: закономірності розвитку і специфіка клінічних проявів дезадаптивних станів у окремих специфічних груп населення, вразливих до дії макросоціального стресу. Харків : Друкарня «Мадрид», 2019. 492 с.
 6. Ammar, A., Chtourou, H., Boukhris, O., Trabelsi, K., Masmoudi, L., Brach, M., & Chaari, L. (2020). COVID-19 home confinement negatively impacts social participation and life satisfaction: A worldwide multicenter study. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(17), 6237.
 7. Sprang, G., & Silman, M. (2013). Posttraumatic stress disorder in parents and youth after health-related disasters. *Disaster Medicine and Public Health Preparedness*, 7(1), 105-110.
 8. Warning Signs of Mental Illness. (2018). Retrieved from <https://www.psychiatry.org/patients-families/warning-signs-of-mental-illness>
 9. WHO | Mental health: a state of well-being. Who.int. https://www.who.int/features/factfiles/mental_health/en/. Published 2014. Accessed April 10, 2019.

УДК 376.091:005.21]"364"

Вакуленко Аліна,

учитель-реабілітолог Іллінівського ІРЦ

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА СУПРОВОДУ ОСОБИСТОСТІ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Інклюзивна освіта України постала перед важкими викликами сьогодення. Повномасштабне вторгнення на територію нашої суверенної держави країни-агресором щодня, щогодини призводить до нищівних наслідків: знецінення людського життя, обмеження особистих прав та свобод громадян України. Під подвійним ударом опинилися діти з ООП та сім'ї в яких вони виховуються.

Страх за власне життя, життя своєї родини, невизначеність,

**ЗБІРНИК ТЕЗ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**“ПІДТРИМКА ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ’Я
ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ:
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД
ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ”**

30 квітня, 01 травня 2024, Київ, Україна

Рекомендовано до видання 27.05.2024 р.

Відділ інформаційно-видавничої діяльності
м. Київ, Україна

